

PROGRAM CZYSTA TURYSTYKA: ZAŁOŻENIA, SPOSÓB REALIZACJI

1. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Program branżowy Czysta Turystyka został opracowany w oparciu o doświadczenia Programu Czysty Biznes oraz Programu Zielone Szlaki Greenways realizowanych przez Fundację Partnerstwo dla Środowiska.

Program stanowi odpowiedź na rosnące potrzeby dostosowania się przedsiębiorstw z branży turystycznej do trendów i standardów europejskich i światowych w gospodarce turystycznej. Pojęcie turystyki zrównoważonej, nawiązującej w swej koncepcji do rozwoju zrównoważonego, pojawia się we wszystkich deklaracjach, konwencjach i programach międzynarodowych poruszających zagadnienia turystyki i środowiska oraz rozwoju społeczno-ekonomicznego. W procesie integracji europejskiej Program Czystej Turystyki jest szansą dla firm na podniesienie jakości oferowanych usług oraz zwiększenie ich konkurencyjności i wyróżnienie na rynku turystycznym.

2. ADRESACI PROGRAMU

Program Czysta Turystyka to oferta dla małych i średnich firm sektora turystycznego i para turystycznego (za definicję małych i średnich przedsiębiorstw przyjęto definicję Ministerstwa Gospodarki) świadczących usługi noclegowe (hotele, pensjonaty, domy wczasowe, schroniska) i gastronomiczne (restauracje, bary, karczmy, itp.).

3. CELE PROGRAMU

Celem Programu Czysta Turystyka jest podnoszenie konkurencyjności firm z branży turystycznej poprzez podejmowanie działań w zakresie ochrony środowiska, a w szczególności wspieranie firm z sektora turystycznego w podejmowaniu działań na rzecz ochrony środowiska naturalnego, pozwalających oszczędzać wodę, energię, ograniczać ilość powstających odpadów; motywowanie firm do angażowania się w działania na rzecz promocji lokalnej kultury, tradycji i gospodarki; tworzenie firmom możliwości angażowania się w długofalowe projekty na rzecz ochrony środowiska i społeczności lokalnych, w tym uczestniczenia w tworzeniu produktów turystycznych w oparciu o Zielone Szlaki Greenways; wspieranie firm w działaniach na rzecz podniesienia jakości oferowanych usług i wyróżnienia na rynku turystycznym.

Celem Programu Czysta Turystyka jest również włączenie w jego realizację władz lokalnych, organizacji pozarządowych i innych instytucji, których działalność jest związana z sektorem turystycznym. Instytucje te mogą przystępować do Programu na takich samych zasadach jak firmy lub być partnerem Fundacji w realizacji Programu Czystej Turystyki na swoim obszarze.

4 STRUKTURA ORGANIZACYJNA

Program Czysta Turystyka jest realizowany przez **Fundację Partnerstwo dla Środowiska**. Program wykorzystuje doświadczenia i know-how **Programu Czysty Biznes** oraz **Programu Zielone Szlaki Greenways**.

Program Czystej Turystyki ma swojego **koordynatora**, którego zadaniem jest stały kontakt z firmami członkowskimi, pomoc w korzystaniu z oferty programu, pozyskiwanie nowych firm członkowskich, organizowanie seminariów, warsztatów, przeprowadzanie audytów ekologicznych.

Wsparciem dla koordynatora jest zespół specjalistów FPS: specjalista ds. Programu Czysta Turystyka, audytor ds. środowiskowych, koordynator Programu Zielone Szlaki Greenways, specjalista ds. produktu lokalnego, specjalista ds. projektów partnerskich, pracownicy Centrum Informacji Ekologicznej, którzy w porozumieniu z koordynatorem realizują bardziej szczegółowe i specjalistyczne projekty w firmach członkowskich.

Program jest realizowany w oparciu o strukturę organizacyjną Programu Czysty Biznes. Oznacza to, że firmy/instytucje pragnące wziąć udział w programie **przystępują do lokalnych Klubów Czystego Biznesu**. Obecnie działa 15 Klubów Czystego Biznesu, zrzeszających firmy z terenu województwa małopolskiego, mazowieckiego, śląskiego, podkarpackiego, świętokrzyskiego i pomorskiego. Firmy spoza tych województw zrzeszone są w Klubie Korespondencyjnym. W regionach działania Klubów Czystego Biznesu realizowany jest także Program Zielonych Szlaków – Greenways, którego celem jest aktywizacja regionów poprzez rozwój turystyki przyjaznej dla środowiska oraz tworzenie markowych produktów turystycznych wspólnie z lokalną branżą turystyczną. Usługi firm uczestniczących w Programie Czystej Turystyki będą włączane do oferty poszczególnych szlaków Greenways.

5 ZASADY UCZESTNICTWA W PROGRAMIE

Aby uczestniczyć w Programie Czysta Turystyka należy podpisać **deklarację członkowską**, na mocy której Fundacja gwarantuje wykonanie określonych usług na rzecz instytucji członkowskiej oraz poufność informacji uzyskanych w trakcie współpracy, a firma/instytucja przystępująca do programu zobowiązuje się do aktywnej współpracy z Fundacją w zakresie realizacji działań prośrodowiskowych.

W celu podpisania deklaracji członkowskiej firma powinna skontaktować się z koordynatorem Programu Czysta Turystyka lub koordynatorem lokalnego Klubu Czystego Biznesu, który szczegółowo przedstawi zasady współpracy oraz przekaże deklarację członkowską.

6 REZYGNACJA Z UCZESTNICTWA W PROGRAMIE

Firmy/instytucje uczestniczące w Programie Czysta Turystyka mogą w dowolnym momencie zrezygnować z udziału w tej inicjatywie poprzez pisemne przesłanie rezygnacji do siedziby Fundacji Partnerstwo dla Środowiska.

7 SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU CZYSTA TURYSTYKA

Wstępny przegląd ekologiczny

W firmach uczestniczących w programie specjaliści Fundacji Partnerstwo dla Środowiska wykonują wstępne przeglądy ekologiczne, których celem jest ocena oddziaływania firmy na środowisko oraz zidentyfikowanie możliwych działań proekologicznych. Zalecenia i rekomendacje

zawarte we wstępnym przeglądzie ekologicznym służą jako podstawa do opracowania konkretnych projektów oraz ustalenia planu działań zmierzających do spełnienia przez firmę/institucję wszystkich kryteriów Certyfikatu Czystej Turystyki.

Firmy posiadające certyfikat ISO 14001 lub będące w trakcie jego wdrażania zwolnione są z konieczności przeprowadzania wstępnego przeglądu ekologicznego. W takim przypadku pełnomocnik środowiskowy firmy członkowskiej sam (po konsultacji z audytorem środowiskowym FPS) wypełnia formularz audytu i przekazuje go koordynatorowi Programu Czysta Turystyka.

Wstępny przegląd ekologiczny dokumentem poufnym.

Opracowanie polityki środowiskowej i planu działań

Po przeprowadzeniu wstępnego przeglądu ekologicznego koordynator Programu Czysta Turystyka pomaga firmie/institucji członkowskiej w sformułowaniu polityki środowiskowej.

Dokument powinien w jasny sposób informować wszystkie zainteresowane strony, że dana firma jest w pełni świadoma swoich oddziaływań środowiskowych oraz zobowiązuje się do ograniczenia swego wpływu na środowisko oraz zawierać trzy konkretne zobowiązania: do ciągłego doskonalenia systemu zarządzania środowiskowego; do zapobiegania zanieczyszczeniom; do utrzymywania zgodności z prawem ochrony środowiska i innymi uregulowaniami środowiskowymi, które odnoszą się do danego przedsiębiorstwa. Po opracowaniu polityki środowiskowej powinien zostać przygotowany plan działań wynikający z celów polityki oraz oceny zawartej w audytach ekologicznych.

Wdrożenie rozwiązań proekologicznych w firmach

Każda z firm/institucji uczestniczących w programie podejmuje działania, nakierowane na osiąganie efektów środowiskowych przy równoczesnym osiąganiu efektów ekonomicznych.

Zadaniem koordynatora Programu Czysta Turystyka oraz zespołu specjalistów jest pomoc firmie/institucji w realizacji tych działań poprzez proponowanie optymalnych rozwiązań, pomoc w poszukiwaniu najlepszej oferty, wskazywanie źródeł finansowania, itp.

Metoda wdrażania może być dwójaka:

- a) Zespół specjalistów FPS proponuje gotowe rozwiązania, które są następnie wdrażane w firmie/institucji uczestniczącej w Programie Czysta Turystyka.
- b) Pracownicy firmy/institucji tworzą Zespół ds. Czystej Turystyki, który bierze aktywny udział w wypracowywaniu metod realizacji oraz monitorowaniu efektów programu. Zespół spotyka się w regularnych odstępach czasowych i ściśle współpracuje z audytorem ds. środowiskowych FPS. Metoda ta ma szczególne uzasadnienie w dużych firmach/institucjach.

Przystąpienie do audytu certyfikującego Czystej Turystyki

Każda firma/institucja, która spełni określone kryteria może ubiegać się o Certyfikat Czystej Turystyki. Przyznanie certyfikatu poprzedza audyt certyfikujący przeprowadzany przez specjalistów Fundacji Partnerstwo dla Środowiska.

Przyznanie Certyfikatu Czystej Turystyki

Certyfikat Czystej Turystyki jest przyznawany przez niezależną Kapitułę na podstawie audytu certyfikującego. Certyfikat jest ważny przez dwa lata, po tym okresie firma/institucja musi ubiegać się o jego odnowienie.

Głównym założeniem certyfikatu jest stałe doskonalenie się firm uczestniczących w programie i podejmowanie przez nie nowych inicjatyw na rzecz ochrony środowiska.

Logo i flaga Czystej Turystyki

Firmy i instytucje, które przejdą pomyślnie audyt certyfikujący i uzyskają Certyfikat Czystej Turystyki będą mogły posługiwać się logiem i flagą Czystej Turystyki.

Rys. 1: Logo Programu Czysta

Rys. 2: Flaga Programu Czysta Turystyka

Obsługa informacyjna firm

Przez cały okres uczestnictwa w programie firma/instytucja członkowska może korzystać z usług **Centrum Informacji Ekologicznej**, na które składają się: Infolinia, Serwis branżowy, Biznes i Ekologia, Biuletyn Czystego Biznesu. Centrum udziela informacji nt. aktualnych zmian w prawie ochrony środowiska, monitoruje źródła finansowania inwestycji i programów ekologicznych, itp.

Udział w Konkursie o Nagrody Programu Czysty Biznes

Firmy/instytucje uczestniczące w Programie Czystej Turystyki mogą uczestniczyć w corocznie organizowanym Konkursie o Nagrody Programu Czysty Biznes, którego celem jest wyróżnienie firm/instytucji zaangażowanych w podejmowanie działań na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego. Aby wziąć udział w konkursie firmy/instytucje nie muszą posiadać Certyfikatu Czystej Turystyki, powinny jedynie wykazać się działaniami, odpowiednio do wymagań w danej kategorii:

- I. Zarządzanie energią, wodą i odpadami
- II. Dbłość o środowisko naturalne oraz działalność na rzecz społeczności lokalnej
- III. Transfer technologii i innowacje w ochronie środowiska
- IV. Zarządzanie środowiskiem
- V. Projekt „Wizerunek”
- VI. Zielone Parki Przedsiębiorczości
- VII. Zielone Biuro
- VIII. Czysta Turystyka

Współpraca z innymi partnerami w zakresie długofalowych projektów na rzecz zrównoważonego rozwoju

Firmy/instytucje uczestniczące w Programie Czystej Turystyki mogą brać udział w projektach społecznych podejmowanych we współpracy z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, szkołami, samorządami. Rolą koordynatora Programu Czysta Turystyka oraz specjalistów FPS jest wskazywanie firmom/instytucjom odpowiednich partnerów i projektów oraz pomoc w ich realizacji. Co roku, najlepsze projekty społeczne uczestniczą w Konkursie Projektów Społecznych organizowanym w ramach Programu Czysty Biznes.

Ciągle doskonalenie w zakresie zarządzania środowiskiem – przeglądy okresowe

Po upływie roku od przeprowadzenia wstępnego przeglądu ekologicznego koordynator Programu Czysta Turystyka wykonuje przegląd okresowy, który pozwala ocenić, jak firma korzysta z

członkostwa w programie, jakie osiągnęła efekty i jakie są jej potrzeby. Na tej podstawie ustalany jest plan kolejnych działań.

Inne działania

Każda firma/instytucja członkowska Programu Czysta Turystyka ma możliwość uczestnictwa w seminariach, warsztatach i konferencjach organizowanych w ramach programu, a także uczestnictwa w Dorocznych Spotkaniach Klubów Czystego Biznesu.

Firmy/instytucje członkowskie mogą również korzystać z tzw. projektów partnerskich: Projekt „Wizerunek”, Program Minimalizacji Odpadów i Strat, Program Zielone Parki Przedsiębiorczości realizowanych w ramach Programu Czysty Biznes.

LISTA FIRM CERTYFIKOWANYCH W EDYCJI PILOTAŻOWEJ PROJEKTU CZYSTA TURYSTYKA

Karczma „Przykiec” s.c. Barbara Sobolska   Bartosz Sobolski

34-240 Jordanów ul. Przykiec 226
tel. 018/2773560, fax. 018/2773562
przykiec@iap.pl
www.przykiec.iap.pl

Papuga Park Hotel s.c. Jolanta Pianka Wacław Sztafa

43-382 Bielsko-Biała ul. Zapora 3
tel. 033/8185860, tel./fax. 033/8183325
hotel@papuga.pl
www.papuga.pl

Klub Rekreacyjno Sportowy Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Blonia”

43-309 Bielsko-Biała ul. Pocztowa 43
tel./fax 033-814-36-01
kemping57ondraszek@op.pl
www.bielsko.com.pl

Oberża „Podkowa” s.c. S.Korn M.Młodowicz

43-360 Bystra ul. Szczyrkowska 2
tel./fax 033-497-38-21
oberza@pogodzinach.net
www.oberza.pogodzinach.net

Dom Wczasowy „Mazowsze” Sp. z o.o.

43-450 Ustroń ul. Stroma 6
tel.033-854-26-59 tel./fax 854-25-59
mazowszedw@post.pl
www.sanatoria.com.pl

Przedsiębiorstwo Produkcyjno Usługowo Handlowe „Malwa” Kazimierz Grycz

43-438- Brenna ul. Jatny 11
tel.033-853-64-93 tel./fax 853-64-83
malwa@malwa.pl
hotele.onet.pl/hotel
noclegiiwypoczynek.republika.pl/asm/brenna

Hotel Polski „Pod Białym Orłem” Sp.z o.o.

31-015 Kraków ul. Pijarska 17
tel. 012-422-11-44 fax 012-429-18-10
dyrekcja.polski@podorlem.com.pl
www.podorlem.com.pl

Chata Nad Czarnym Wojciech Grzanecki

38-709 Polana Polana 4a
tel.0600-023-490
chata_czarny@poczta.onet.pl
www.chataczarny.pl

Hotel Orient

31-589 Kraków ul. Sołtysowska 25 a
tel. 012/ 6469100, tel. 012/6469204, fax. 012/ 6469202
sekretariat@hotelorient.pl
www.hotelorient.pl

Hill-Tour Sp.z o.o. Hotel „Lajkonik”

34-223 Zawoja Zawoja1550
tel.033-874-51-00 fax.033-874-51-11
zawoja@lajkonik.pl
www.lajkonik-zawoja.pl

Gospodarstwo Eko-Agro-Turystyczne Kobiela

34-223 Zawoja Zawoja 691
tel.033-877-58-87
kobiela@interia.pl
noclegiiwypoczynek.republika.pl/asm/zawoja

Klasztor OO. Karmelitów Bosych Elektrownia Wiatrowa

34-222 Zawoja - Zakamień 1546
tel/fax. 033/8775211
zawojaocd@wp.pl

Wawel Hotel Development Sp.z o.o. Sheraton Krakow Hotel

31-101 Kraków ul. Powiśle 7
tel.012-662-18-11 fax 012-662-18-19
joanna.buchwald@sheraton.com
www.sheraton.com/krakow

„U Pana Cogito” Pensjonat i Restauracja

30-318 Kraków ul. Bałuckiego 6
tel.012-269-72-00 fax. 012-269-72-02
biuro@pcogito.pl
www.pcogito.pl

KONTAKTY:**Ewa Figórska**

Specjalista ds. Programu Czysta Turystyka
tel.: (0 12) 430 24 43, 430 24 65, fax: (0 12) 429 47 25

e-mail: efigorska@epce.org.pl

Rafał Kucharski

Koordynator Programu Czysta Turystyka
tel.: +48 12 430 24 43, 430 24 65, fax: +48 12 429
47 25
tel. kom.: 0 501 318 490
e-mail: czysta_turystyka@op.pl

Dominika Zaręba: Koordynator Programu
Zielone Szlaki – Greenways
tel.: +48 12 430 24 43, 430 24 65, fax: +48 12 429
47 25
e-mail: zareba@epce.org.pl

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej

